

Bezpieczna Szkoła

Procedury zachowania
bezpieczeństwa w Szkole
Podstawowej nr 5
w Poznaniu

Spis treści

Rozdział I

Wstęp i akty prawne.

Rozdział II

Bezpieczeństwo fizyczne w szkole.

1. Tereny przyległe do szkoły.
2. Wejścia do budynku i na tereny przyległe.
3. Procedura wejścia/wyjścia.
4. System alarmowy.
5. Drogi ewakuacyjne.

Rozdział III

Zagrożenia zewnętrzne.

1. Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły.
2. Podłożenie ładunku wybuchowego.
3. Podłożenie podejrzanego pakunku.
4. Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.
5. Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy - zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu w szkole.

Rozdział IV

Zagrożenia wewnętrzne.

1. Procedury postępowania na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań w szkole lub tzw. fali.
2. Procedury postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych.
3. Procedury postępowania na wypadek wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych.
4. Procedury postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole.
5. Procedury postępowania na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia.
6. Procedury postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów.
7. Procedury postępowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych w szkole.
8. Procedury postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego.
9. Procedury postępowania na wypadek ucznia będącego ofiarą czynu karalnego.
10. Procedury postępowania w sytuacji wypadku ucznia w szkole
11. Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy.
12. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie.

Rozdział V

Procedury reagowania w przypadku wystąpienia w szkole zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego.

1. Dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych.
2. Cyberprzemoc.
3. Naruszania prywatności dotyczące nieodpowiednich lub niezgodnych z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły.
4. Zagrożenia dla zdrowia dzieci w związku z nadmiernym korzystaniem z Internetu.
5. Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie - uwodzenie, zagrożenie pedofilią.
6. Seksting, prowokacyjne zachowania i aktywność seksualna jako źródło dochodu osób nieletnich.
7. Bezkrytyczna wiara w treści zamieszczone w Internecie, nieumiejętność odróżnienia treści prawdziwych od nieprawdziwych, szkodliwość reklam.
8. Łamanie prawa autorskiego.
9. Zagrożenie bezpieczeństwa technicznego sieci, komputerów i zasobów online.

Rozdział VII

Procedury zapewnienia bezpieczeństwa w oddziałach przedszkolnych.

Spis procedur:

1. Procedura dotycząca przyprowadzania i odbierania dziecka z przedszkola.
2. Procedura dotycząca przypadku, gdy rodzic spóźnia się lub dziecko nie zostanie odebrane z przedszkola.
3. Procedura postępowania w sytuacji przyprowadzenia dziecka chorego.
4. Procedura postępowania w sytuacjach nagłych (wypadkach).
5. Procedura dotycząca przypadku odbierania dziecka z oddziałów przedszkolnych przez rodziców w trakcie rozwodu, rozwiedzionych, żyjących w separacji lub w wolnym związku.
6. Procedura dotycząca zapewniania bezpieczeństwa w budynku oddziałów przedszkolnych.
7. Procedura dotycząca zapewnienia bezpieczeństwa w ogrodzie przedszkolnym (na placu zabaw).
8. Procedura dotycząca monitorowania osób wchodzących i opuszczających teren przedszkola.
9. Procedura dotycząca zapewnienia bezpieczeństwa podczas zajęć organizowanych poza terenem przedszkola.
10. Procedura dotycząca zapewnienia bezpieczeństwa podczas wycieczek turystycznych krajoznawczych.
11. Procedura dotycząca zapewnienia bezpieczeństwa podczas zajęć dodatkowych.

Rozdział I

Wstęp i akty prawne.

W szkole coraz częściej dochodzi do zdarzeń, które mogą bezpośrednio zagrażać bezpieczeństwu i zdrowiu, a czasem również życiu uczniów. Właściwa reakcja wychowawcy, pedagoga, psychologa, dyrekcji szkoły, adekwatna do zaistniałego zdarzenia oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji - dają gwarancję, że podjęte działania będą skuteczne, zapewnią bezpieczeństwo.

Bezpieczeństwo w szkole uczniów, kadry nauczycielskiej i innych pracowników szkoły stanowi kluczowe i centralne zagadnienie polityki oświatowej. Jego zapewnienie należy do najważniejszych obowiązków dyrektora, nauczycieli i opiekunów.

Zasady bezpieczeństwa i obowiązki postępowania w sytuacji zagrożenia regulują przede wszystkim:

- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe - Art. 1, Art. 5
- ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych - Art. 1, Art 2
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. - Art. 1, Art. 2, Art. 5, Art. 19
- ustawa Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997 r. - Art. 1, Art. 10, Art. 115
- ustawa Kart Nauczyciela z 26 stycznia 1982 r. - Art 6
- ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26 października 1982 r. - Art. 1, Art. 2, Art 3
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982 r. - Art 14
- ustawa Kodeks Cywilny z 23 kwietnia 1964 r. - Art. 415, Art. 426, Art. 427

Rozdział II

Bezpieczeństwo fizyczne w szkole.

1. Tereny przyległe do szkoły.

Obiekty szkolne usytuowane są w otoczeniu budynków mieszkalnych, małych obiektów handlowych, Domu Dziecka oraz Liceum Ogólnokształcącego. Tereny przyległe do budynków - boisko - jest ogólnodostępne dla uczniów podczas godzin pracy szkoły. Jest to miejsce, gdzie odbywają się szkolne zawody, festyny, inne imprezy okolicznościowe. Szkoła posiada monitoring zewnętrzny.

W ramach działań szkoła:

- monitoruje teren placówki, zwracając szczególną uwagę na osoby poruszające się w otoczeniu szkoły, obserwujących szkołę, wchodzące na jej teren lub często pojawiające się w okolicy szkoły
- zwraca uwagę na nietypowe przedmioty pozostawione w okolicy szkoły lub pojazdy zaparkowane w nietypowych miejscach lub o szczególnych cechach np.bez tablic

rejestracyjnych, świadczące o dużym wyeksploatowaniu, auta dostawcze lub nienależące do pracowników szkoły, rodziców (pozostawione na dłuższy czas bez opieki)

- po zakończeniu zajęć zamykana jest brama oraz furtka prowadzące do szkoły oraz należące do niej tereny - boisko, place zabaw.

2. Wejścia do budynku i na tereny przyległe.

Szkoła znajdują się na terenie ogrodzonym, posiada 2 wejścia do budynku. Klucze wejściowe znajdują się w posiadaniu osób upoważnionych lub wydawane są zgodnie z ustalonymi przez szkołę procedurami. W szkole przy wejściu do budynków znajduje się portiernia.

W ramach działań szkoła:

- monitoruje wejście do budynku, weryfikuje osoby wchodzące do budynku, zwłaszcza niezwiązane z codziennym życiem szkoły i nie dopuszcza do ich swobodnego poruszania się po terenie szkoły
- nie pozostawia otwartych drzwi do budynku szkoły, szczególnie tych, które nie podlegają monitorowaniu lub bezpośredniej kontroli pracownika szkoły
- nie wpuszcza bez weryfikacji osób na teren szkoły
- prowadzi książkę wejść i wyjść, zwłaszcza osób niezwiązanych bezpośrednio z placówką
- sprawowuje stały nadzór przy wejściu do budynku szkoły

3. Procedura wejścia/wyjścia.

Uczniowie wpuszczani są do budynku wejściem od strony boiska. Osoby z zewnątrz podlegają kontroli portiera lub osoby wyznaczonej, stosowany jest również wpis książki gości z określeniem miejsca do którego się udaje. Wpisuje się również czas wejścia i wyjścia.

4. System alarmowy.

Placówka posiada system alarmowy, którym jest dzwonek. Nauczyciele i personel administracyjny są na zaznajomieni z systemem alarmowym oraz z zasadami postępowania po jego ogłoszeniu, niezbędną wiedzę posiadają również uczniowie.

W ramach działań szkoła:

- ma opracowany system alarmowania. System alarmowy na wypadek *barykadowania*
 - konieczność pozostania w pomieszczeniach, wyraźnie odróżnia się od systemu alarmowania na wypadek ewakuacji. Informacja o obowiązującym systemie alarmowym w placówce udostępnia jest uczniom, nauczycielom i pracownikom szkoły w dostępnych miejscach
- prowadzi ćwiczenia praktyczne z użyciem sygnałów alarmowych na wypadek ewakuacji oraz na wypadek konieczności pozostania w pomieszczeniach.

5. Drogi ewakuacyjne.

Drogi ewakuacyjne w budynku szkolnym są oznakowane, czytelne dla kadry i uczniów, wszyscy uczniowie i pracownicy szkoły znają lokalizację wszystkich wyjść ewakuacyjnych. Wyjścia ewakuacyjne są drożne a klucze umieszczone w ich sąsiedztwie.

Rozdział III

Zagrożenia zewnętrzne.

1. Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły.

W sytuacji kiedy do szkoły wtargnie napastnik z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec nauczyciel powinien:

- jeżeli nie było szansy na ucieczkę, ukryć się w klasie razem z uczniami, zamknąć drzwi na klucz, zabarykadować drzwi
- wyciszyć i uspokoić uczniów
- zaopiekować się uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- nakazać uczniom wyciszyć/ wyłączyć telefony
- poinformować policję wysyłając informację tekstową (sms) o zaistniałej sytuacji w szkole
- zasłonić okna, zgasić światło
- nie przemieszczać się
- stanąć razem z uczniami poniżej linii okien, zejść ze światła drzwi zejść z linii strzału , położyć się na podłodze
- jeżeli padną strzały pilnować uczniów aby nie krzyczeli
- nie otwierać nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi.i
- w przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podjąć walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikiem, który dąży do przejęcia kontroli nad szkołą:

- wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika
- na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon
- poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia
- nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego
- nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika
- nie zwracaj na siebie uwagi
- nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny
- nie oszukuj terrorysty
- uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu
- poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami
- pytaj zawsze o pozwolenie , np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów
- zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziesz mógł się napić czy zjeść posiłek

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- nie uciekaj z miejsca zdarzenia , nie wykonuj gwałtownych ruchów, możesz zostać uznany za terrorystę
- nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi
- połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy
- słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom
- nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących
- pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami
- odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy
- bądź przygotowany/przygotowana na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona
- po wydaniu polecenia wyjścia opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku
- nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru

2. Podłożenie ładunku wybuchowego.**Procedury postępowanie w przypadku otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:**

- prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak najwięcej szczegółów
- zapisz natychmiast wszystkie uzyskane informacje
- poinformuj natychmiast o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury
- po usłyszeniu informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego należy natychmiast rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji
- nie używaj telefonu komórkowego
- sprawdź, jeśli możesz, czy w klasie pozostałe przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia
- bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb
- w miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi
- poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

3. Podłożenie podejrzanego pakunku.**W przypadku podejrzenia jej otrzymania:**

- odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku
- nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku
- okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)
- poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury

- po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji
- nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy
- bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb
- w miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi
- poinformowanie rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

4. Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.

Postępowanie, gdy nastąpiło skażenie szkoły lub szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną np. telefon o zamiarze ataku.

W takiej sytuacji należy:

- zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - kładąc nacisk na informację o charakterze potencjalnego ataku
- w budynku szkoły zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
- w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze - gazę, watę, maski pyłowe, wodę, mydło
- przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza budynku - częsta zmiana tamponu lub nawilżanie wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji
- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, prac wymagających dużego wysiłku
- do chwili ogłoszenia alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i otworów wentylacyjnych
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi

Postępowanie gdy szkoła została skażona substancją biologiczną/chemiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się.

W takiej sytuacji należy:

- nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się
- pozamykać okna, drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/ stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe

- ogłosić alarm i ewakuować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby
- jeżeli ktoś miał kontakt z substancją, należy dokładnie umyć ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć je do plastikowego worka
- po kontakcie z substancją nie wolno jeść, pić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb
- w budynku do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
- sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości około 5 metrów od niej. Listę należy przekazać policji.
- w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze - gazę, watę, maski pyłowe, wodę, mydło
- przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza budynku - częsta zmiana tamponu lub nawil wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji
- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, prac wymagających dużego wysiłku
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi

Postępowanie, gdy szkoła została skażona substancją biologiczną/chemiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań.

W takiej sytuacji należy:

- nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe
- przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się
- pozamykać okna, drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/ stwierdzono obecność podejrzaną substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza budynku szkoły
- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby
- w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi

5. Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy - zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu w szkole.

Alarm lokalny w szkole jest sygnałem, który powinien być znany wszystkim uczniom i pracownikom szkoły. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.

Procedura wezwania odpowiednich służb drogą telefoniczną:

1. wybranie numeru odpowiedniej służby, po zgłoszeniu dyżurnego operatora należy podać następujące informacje:
 - a. rodzaj stwierdzonego zagrożenia
 - b. nazwę i adres szkoły
 - c. imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
 - d. telefon kontaktowy
 - e. zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie
2. potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie

Numery alarmowe:

- Policja 997
- Straż Pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999
- Europejski Telefon Alarmowy 112
- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987
- Infolinia Policji 800 120 226

Wszystkie działania od tej chwili mają prowadzić do jak najszybszej ewakuacji wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły. Bezwzględnie należy podporządkować się poleceniom osób funkcyjnych, akcją nie może kierować wiele osób ponieważ prowadzi to dezorientacji i wybuchu paniki. W przypadku uczniów osoba funkcyjną jest nauczyciel.

Po rozpoznaniu zagrożenia i dokonaniu oceny sytuacji:

- nauczyciel decyduje o możliwej i najkrótszej drodze ewakuacji z budynku
- uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się w szeregu i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego
- nauczyciele i uczniowie, którzy mają lekcje na wyższych kondygnacjach, schodzą po stwierdzeniu, że uczniowie niższych kondygnacji opuścili już budynek i drogi ewakuacyjne są już wolne
- należy poruszać się po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych
- po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z uczniami udają się na miejsce zbiórki

W przypadku kiedy alarm zostanie ogłoszony na przerwie:

- uczniowie skupiają się wokół najbliższego stojącego nauczyciela
- jeżeli nie zagraża to bezpieczeństwu to natychmiast uczniowie udają się pod salę, gdzie mają zajęcia i stamtąd pod opieką nauczyciela udają się do wskazanego przez niego wyjścia ewakuacyjnego
- nauczyciele i uczniowie, którzy mają lekcje na wyższych kondygnacjach, schodzą po stwierdzeniu, że uczniowie niższych kondygnacji opuścili już budynek i drogi ewakuacyjne są już wolne
- należy poruszać się po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych
- po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z uczniami udają się na miejsce zbiórki
-

Zbiórka na placu alarmowym służy sprawdzeniu obecności uczniów klas i ustalenia osób nieobecnych. Jest to bardzo istotne dla prowadzenia akcji ratunkowej przez wezwane służby ratownicze.

Najważniejsze zasady, które powinien pamiętać i przestrzegać każdy uczeń z chwilą ogłoszenia alarmu w szkole:

1. słuchaj i wykonuj dokładnie wszystkie polecenia nauczyciela
2. bądź opanowany, nie ulegaj panice
3. po przerwaniu zajęć udaj się na miejsce zbiórki razem z klasą drogą wskazaną przez nauczyciela
4. pomagaj osobom słabszym
5. bezwzględnie podporządkowuj się osobom funkcyjnym
6. nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

W przypadku osób z niepełnosprawnością bezpieczna ewakuacja powinna uwzględniać:

- rodzaj oraz stopień niepełnosprawności
- wiek wychowanków
- ewentualnie wykorzystanie na potrzeby ewakuacji pomocy ze strony innych osób np. pracowników, uczniów

Aby ułatwić ewakuację osób z niepełnosprawnością:

- należy sporządzić listę uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności
- należy rozplanować zajęcia klas, w których uczą się osoby niepełnosprawne w taki sposób by osoby te przemieszczały się głównie na parterze
- należy przystosować drogi ewakuacyjne do poruszania się osób z niepełnosprawnością.

Rozdział IV

Zagrożenia wewnętrzne.

1. Procedury postępowania na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań w szkole lub tzw. fali.

Sposób postępowania w sytuacji wystąpienia agresji fizycznej:

- należy natychmiast przerwać takie zachowania, w sposób stanowczy i zdecydowany należy przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża się zgody na takie zachowanie, mówić dobitnie, głośno, stanowczo, w razie potrzeby uniemożliwić dalszy kontakt między uczniami
- należy powiadomić pielęgniarkę szkolną, psychologa/pedagoga, dyrektora szkoły, wychowawcę oraz rodziców/opiekunów prawnych ofiary i agresora
- w przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) pielęgniarka, psycholog/pedagog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców/opiekunów prawnych
- opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej (bez możliwości udzielenia zgody na operację) sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły
- decyzję o dalszym leczeniu ucznia podejmują rodzice/opiekunowie prawni poszkodowanego
- pedagog/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi sprawcy i ofiary, z rozmów sporządzają notatkę
- pedagog/psycholog szkolny udziela pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazuje, jak należy radzić sobie w kontaktach z innymi
- w przypadku kiedy agresor podejmuje kolejne ataki z widocznymi śladami pobicia szkoła kieruje sprawę na Policję od której zależą dalsze losy sprawcy przemocy. Wobec agresora stosuje się również konsekwencje przewidziane w statucie lub regulaminie szkoły.

Sposób postępowania w sytuacji wystąpienia agresji słownej:

- należy natychmiast podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska
- należy powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga/psychologa, dyrektora
- wychowawca w obecności psychologa/pedagoga przeprowadza rozmowę z uczniem mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia, rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno
- o zaistniałym zdarzeniu należy powiadomić rodziców/ opiekunów prawnych uczestników zdarzenia
- wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie lub regulaminie szkoły.

2. Procedury postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych.

Sposób działania:

a) w przypadku znalezienia podejrzanej substancji odurzającej na terenie szkoły, należy:

- zachować szczególne środki ostrożności
- zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej uczniów oraz ew. jej zniszczeniem
- powiadomić dyrektora szkoły, który powiadamia Policję
- jeżeli to możliwe, to ustalić do kogo znaleziona substancja należy
- przekazać Policji zabezpieczoną substancję oraz informację o zaistniałej sytuacji

b) w przypadku podejrzenia ucznia o posiadanie środków odurzających, należy:

- odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
- powiadomić psychologa/pedagoga szkolnego
- powiadomić dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia Policję
- zażądać od ucznia w obecności innej osoby/pedagoga przekazania posiadanej substancji
- zażądać od ucznia pokazania zawartości plecaka oraz zawartości kieszeni
- powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia i w ich obecności przeprowadzić rozmowę z uczniem,

c) w przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia alkoholem, narkotykami, "dopalaczami należy:

- powiadomić wychowawcę klasy ucznia
- odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
- powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora
- przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego jeżeli jest taka możliwość
- jeżeli jest to konieczne wezwać karetkę pogotowia ratunkowego
- powiadomić rodziców ucznia z prośbą o natychmiastowe przybycie do szkoły
- przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz uczniem

d) w przypadku odmowy współpracy przez rodziców:

- szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję
- powiadomione instytucje wdrażają obowiązujące procedury postępowania
- szkoła udziela informacji i przekazuje dotychczasowe sposoby postępowania z uczniem

3. Procedury postępowania na wypadek wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych.

Sposób działania:

a) kradzież lub wymuszenie przedmiotu znacznej wartości:

- osoba, która wykryła kradzież, powinna natychmiast powiadomić dyrektora szkoły
- należy przekazać sprawcę czynu (jeśli jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły
- należy zabezpieczyć dowody przestępstwa, tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia i przekazanie ich Policji

- należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora
- we współpracy z pedagogiem szkolnym należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
- dyrektor szkoły powinien wezwać rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i przeprowadzić rozmowy z uczniem w ich obecności. Należy sporządzić notatkę z tej rozmowy podpisaną przez rodziców
- w razie konieczności należy powiadomić Policję

b) otrzymanie przez ucznia prawomocnego wyroku ukończenia postępowania karnego:

- po otrzymaniu zawiadomienia z sądu o prawomocnym ukończeniu postępowania karnego wobec ucznia dyrektora szkoły niezwłocznie na posiedzeniu Rady Pedagogicznej, powinien przedstawić treść zawiadomienia
- Rada Pedagogiczna może podjąć decyzję o skreśleniu ucznia z listy uczniów
- następnie dyrektor szkoły powiadamia o decyzji Rady Pedagogicznej rodziców
- dyrektor na podstawie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego oraz po uzyskaniu opinii samorządu uczniowskiego, wydaje decyzję o skreśleniu ucznia z listy uczniów szkoły

4. Procedury postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole.

Sposób działania:

- po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego
- w przypadku, gdy potwierdzi się informacja o pojawieniu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę Policji
- następnie dyrektor szkoły powinien przekazać pracownikom informację o stwierdzonym zagrożeniu
- wychowawcy klas podejmują działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia
- w przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice/opiekunowie prawni ucznia oraz Policja,
- wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia
- dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi ustali działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki nad uczennicą/ucznem.

5. Procedury postępowania na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia.

Sposób działania:

- w przypadku pozyskania informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie w szkole należy powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci
- dyrektor szkoły powinien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły
- dyrektor powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne
- wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny powinien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia sprawcy na temat zdarzenia.
- wychowawcy klas i pedagog szkolny powinien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów, w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań

6. Procedury postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów.

Sposób działania:

- w przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytucji, należy powiadomić o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły
- w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, wychowawcę klasy wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych
- w przypadku stwierdzenia, że uczeń/uczennica świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, należy powiadomić dyrektora oraz wychowawcę klasy, który wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych
- wychowawca powinien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz z uczniem, w ich obecności oraz w obecności dyrektora, pedagoga/psychologa szkolnego
- jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję

7. Procedury postępowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych w szkole.

Sposób działania:

- w przypadku wystąpienia niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole należy żądać od ucznia zaprzestania czynności i podejmując z nim rozmowę wychowawczą
- przekazać informację wychowawcy klasy

- wychowawca w obecności pedagoga/psychologa szkolnego przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych ucznia
- wychowawca wzywa do szkoły rodziców i razem z pedagogiem szkolnym ustalają dalsze wspólne postępowanie z nim
- jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy a szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję
- gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów prawnych, zawiadamia Policję. Pedagog/psycholog szkolny całe zdarzenie dokumentuje sporządzając dokładną notatkę

8. Procedury postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego.

Sposób działania:

- osoba będąca świadkiem/dostrzegła zagrożenie, jest zobowiązana do powiadomienia dyrektora szkoły
- dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
- w przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, wyznaczone przez niego osoby powinny zatrzymać i przekazać go pod opiekę dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu
- dyrektor szkoły powinien powiadomić rodziców ucznia o zaistniałym przypadku
- wychowawca w obecności pedagoga/psychologa przeprowadza rozmowę z uczniem i wyjaśnia okoliczności zdarzenia (w obecności rodziców)
- dyrektor szkoły powiadamia Policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała, itp.)

9. Procedury postępowania na wypadek ucznia będącego ofiarą czynu karalnego.

Sposób działania:

- jeżeli jest to konieczne należy udzielić ofierze pierwszej pomocy przedmedycznej, następnie powiadomić o sytuacji dyrektora szkoły
- dyrektor szkoły jest powiadamia rodziców
- następnie dyrektor szkoły wzywa Policję, szczególnie w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia
- w dalszej kolejności ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, wsparcie psychologiczne.

10. Procedury postępowania w sytuacji wypadku ucznia w szkole.

Sposób działania:

a) udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanemu

Pracownik szkoły, który był świadkiem wypadku lub otrzymał informację o wypadku ucznia natychmiast zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy. W sytuacji wypadku ucznia, nauczyciel przerywa lekcję, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia.

b) powiadamiania i zabezpieczenia miejsca zdarzenia

O każdym wypadku zawiadamia się natychmiast:

- rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego
- pracownika szkoły odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i higienę pracy
- społecznego inspektora pracy
- **o wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym** zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty
- **o wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia**, zawiadamia się natychmiast państwowego inspektora sanitarnego

Przy lekkich wypadkach np. widoczne lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie, po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi ustala się z pielęgniarką szkolną lub dyrektorem potrzebę wezwania pogotowia ratunkowego lub potrzebę wcześniejszego przyjazdu rodzica i godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia.

W każdym trudniejszym przypadku np. widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy dyrektor lub osoba upoważniona wzywa pogotowie ratunkowe. W przypadku stwierdzenia przez lekarzy konieczności pobytu ucznia w szpitalu należy zapewnić uczniowi opiekę w drodze do szpitala.

Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy. Jeżeli czynności związanych z zabezpieczeniem miejsca wypadku nie może wykonać dyrektor, wykonuje je upoważniony przez dyrektora pracownik.

Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik/opiekun wycieczki i odpowiada za nie.

c) Postępowanie powypadkowe

Zespół powypadkowy:

- przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową

- rozmawia z uczniem w obecności rodzica/opiekuna prawnego lub wychowawcy/psychologa/pedagoga szkolnego i sporządza protokół przesłuchania
- rozmawia ze świadkami wypadku i sporządza protokoły z przesłuchania, jeżeli świadkami są uczniowie to przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub psychologa/pedagoga szkolnego a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia - świadka i jego rodziców/opiekunów prawnych
- sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku
- uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek
- uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku
- sporządza protokół powypadkowy nie później niż w ciągu 14 dni od daty zawiadomienia o wypadku - protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły. Protokół powypadkowy sporządza się w trzech egzemplarzach dla poszkodowanego, szkoły oraz dla organu prowadzącego lub kuratora oświaty (na żądanie).

Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków. Wskazuje prawidłowe zachowania i odstępstwa od procedury, informuje o wnioskach i podjętych działaniach profilaktycznych zmierzających do zapobiegania analogicznym wypadkom

11.Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy.

W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczennica jest w ciąży

- wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły
- wychowawca lub pedagog szkolny wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych i przeprowadza rozmowę z uczennicą oraz jej rodzicami/opiekunami prawnymi
- sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy
- w przypadku potwierdzenia informacji, dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz wychowawcą ustalają sposób i termin realizacji obowiązku szkolnego przez uczennicę
- pedagog szkolny wskazuje rodzicom możliwości skorzystania przez uczennicę i ich samych z pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły i poza nią
- dyrektor zobowiązuje wychowawcę i pielęgniarkę szkolną do opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole oraz ewentualnej kontroli w czasie jej przebywania w domu
- dyrektor szkoły o zaistniałej sytuacji powiadamia na piśmie sąd rodzinny lub policję (informuje o tym fakcie rodziców uczennicy).

12. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie

Sposób postępowania

- nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków
- zapisuje datę i godzinę zgłoszenia
- nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy
- wychowawca informuje pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły
- jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia dyrektor lub pedagog/psycholog wzywa lekarza
- dyrektor lub psycholog/ pedagog, dbając o dyskrecję, przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym, o ile jest to możliwe (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość)
- pedagog/ psycholog wzywa do szkoły rodzica/prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny pokrzywdzonego, którego sprawa nie dotyczy
- dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieskie Karty” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza
- w przypadku osoby nieletniej dyrektor zawiadamia sąd rodzinny

Rozdział V

Procedury reagowania w przypadku wystąpienia w szkole zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego.

1. Dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych, niebezpiecznych dla zdrowia:

- pornografia
- treści obrazujące przemoc i promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci
- treści popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem
- nawoływanie do samookaleczeń i samobójstw
- korzystania z narkotyków
- niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

- należy zabezpieczyć dowody w formie elektronicznej np. pliki z treściami niedozwolonymi, e-maile, znalezione w internecie lub telefonie ucznia
- należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych dziecka
- należy przeprowadzić rozmowę z uczniem na temat jego postępowania i w jej trakcie uzmysłwić mu szkodliwość prowadzonych przez niego działań
- w przypadku upowszechniania przez ucznia treści nielegalnych np. pornografii dziecięcej należy powiadomić Policję.

2. Cyberprzemoc.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Cyberprzemoc - przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, głównie Internetu oraz telefonów komórkowych. Podstawowe formy zjawiska to:

- nękanie
- straszenie
- szantażowanie z użyciem sieci
- publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji
- zdjęć, filmów z użyciem sieci
- podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli

Do działań określanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie:

- poczta elektroniczna
- czaty
- komunikatory
- strony internetowe
- blogi
- serwisy społecznościowe
- grupy dyskusyjne
- serwisy SMS, MMS

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

- jeżeli cyberprzemoc zgłasza ofiara należy okazać wsparcie, potwierdzić, że ujawnienie przemocy jest dobrą decyzją, rozmowę przeprowadzić w miejscu bezpiecznym, zapewniającym ofierze intymność
- jeżeli zgłaszającym jest świadek należy przeprowadzić rozmowę w miejscu bezpiecznym, zapewniającym osobie anonimowość i poprosić o opis sytuacji
- należy zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem cyberprzemocy np. zrobić kopię materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, dane nadawcy adresy stron www, historię połączeń
- należy powiadomić rodziców ofiary i sprawcy o zdarzeniu
- w trakcie ustalania okoliczności zdarzenia należy określić charakter zdarzenia: rozmiar i rangę szkody, jednorazowość/powtarzalność
- wychowawca w obecności pedagoga/psychologa szkolnego przeprowadza rozmowę z uczniem który był sprawcą cyberprzemocy o jego zachowaniu. Rozmowa ma na celu ustalenie okoliczności zdarzenia, wspólniej analizie np. jakie były przyczyny takiego zachowania, a także próbie rozwiązania sytuacji konfliktowej, w tym sposobów zadośćuczynienia ofiarom cyberprzemocy.
- szkoła powiadamia odpowiednie służby gdy wykorzysta wszystkie dostępne środki wychowawcze i interwencje pedagogiczne, a ich zastosowanie nie przynosi pożądaných rezultatów.
- ofiarę przemocy należy objąć pomocą psychologiczno-pedagogiczną

3. Naruszania prywatności dotyczące nieodpowiednich lub niezgodnych z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności dziecka lub pracownika szkoły poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły. Podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest przestępstwem.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

- należy zabezpieczyć dowody niezgodnego z prawem działania w formie elektronicznej np. e-mail, sms, zrzut ekranu
- należy dokonać zmian danych identyfikujących, które zależą od ofiary, tj. haseł, loginów, kodów dostępu do platform i portali internetowych aby uniemożliwić kontynuację naruszania prywatności
- w przypadku, gdy dowody wskazują na konkretnego sprawcę oraz na spełnienie przesłanki, że sprawca zamierzał wyrządzić ofierze szkodę majątkową lub osobistą należy je zabezpieczyć i przekazać Policji
- jeżeli znamy sprawcę ale nie dążył on do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej to rozwiązanie problemu należy do szkoły
- wychowawca wzywa do szkoły rodziców sprawcy i w obecności psychologa/pedagoga szkolnego informuje o zdarzeniu
- w porozumieniu z rodzicami wychowawca podejmuje działania wychowawcze w celu uświadomienia mu nieodpowiedniego i nielegalnego charakteru czynów jakich dokonał
- ofiary należy w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi otoczyć opieką psychologiczno-pedagogiczną i powiadomić o działaniach podjętych w celu usunięcia skutków działania sprawcy np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć ofiary.
- jeżeli naruszenie dobrego wizerunku ofiary jest znane tylko jej i rodzicom/opiekunom prawnym, szkoła zapewnia poufność działań, tak aby informacje narażające ofiarę na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.
- gdy kradzież tożsamości, bądź naruszenie dobrego wizerunku ofiary jest znane szerszemu gronu uczniów szkoły, należy podjąć wobec nich działania wychowawcze, zwracając uwagę na negatywną ocenę naruszania wizerunku koleżanki/kolegi oraz konsekwencje takich działań.

4. Zagrożenia dla zdrowia dzieci w związku z nadmiernym korzystaniem z Internetu.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Sieciorholizm to nadmierne, obejmujące niemal całą dobę korzystanie z zasobów Internetu i gier komputerowych oraz portali społecznościowych przez dzieci. Jego negatywne efekty polegają na pogarszaniu się stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, zaniedbywaniu codziennych czynności oraz osłabieniu relacji rodzinnych i społecznych.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

- na początku szkoła musi ustalić skutki zdrowotne i psychiczne, jakie nadmierne korzystanie z Internetu wywołało u dziecka np. gorsze oceny, niedosypianie, niedożywienie, rezygnacja z dawnych zainteresowań, pogorszenie relacji z rówieśnikami
- uczeń uzależniony od Internetu zostaje objęty opieką przez psycholog/pedagoga szkolnego
- w pierwszym etapie konieczna jest rozmowa ze specjalistą z PPP, który zbada poziom zagrożenia, określi przyczyny popadnięcia w nałóg np. sytuacja domowa, brak sukcesów edukacyjnych w szkole, izolacja w środowisku rówieśniczym i ukaże specyfikę przypadku
- sytuacji ucznia powiadomieni zostają wszyscy uczący go nauczyciele oraz rodzice/opiekunowie prawni jeżeli nie wiedzą o jego problemie
- rodzice/opiekunowie prawni włączają się w działania podjęte na rzecz pomocy ich dziecku, tylko wspólne działania rodziców/opiekunów prawnych i szkoły mogą zagwarantować powodzenie
- jeżeli świadkami problemu są rówieśnicy dziecka, należy w klasie przeprowadzić zajęcia wychowawcze zwracające uwagę na negatywne skutki nadmiernego korzystania z Internetu

5. Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie - uwodzenie, zagrożenie pedofilią.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Zagrożenie obejmuje kontakty osób dorosłych z małoletnimi w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienie dziecka do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

- należy zabezpieczyć w szkole, w formie elektronicznej dowody działania dorosłego sprawcy uwiedzenia: zapisy rozmów w komunikatorach, portalach społecznościowych, zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail.
- jednocześnie należy zawiadomić Policję o zdarzeniu
- szkoła powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zdarzeniu
- szkoła nie podejmuje samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udziela wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania
- ofiara zostaje objęta opieką psychologiczno-pedagogiczną i zapewnione zostaje jej poczucie bezpieczeństwa
- rozmowa z dzieckiem musi być prowadzona w warunkach komfortu psychicznego przez wychowawcę, psychologa/pedagoga szkolnego lub osobę do której dziecko ma szczególne zaufanie
- w przypadku uwiedzenia nieletnich przez osoby dorosłe, samookaleczenia, zażywania środków psychoaktywnych za zgodą rodziców/opiekunów prawnych ofiara powinna być skierowana na terapię do ośrodka specjalistycznego
- jeśli zgłaszającym zagrożenie jest rówieśnik ofiary, należy również objąć go opieką psychologiczną, pozytywnie wzmacniając jego reakcję na zdarzenie.

6. Seksting, prowokacyjne zachowania i aktywność seksualna jako źródło dochodu osób nieletnich.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Seksting to przesyłanie drogą elektroniczną w formie wiadomości MMS lub publikowanie np. w portalach społecznościowych prywatnych treści, głównie zdjęć, o kontekście seksualnym, erotycznym i intymnym.

Wyróżniamy trzy podstawowe rodzaje sekstingu:

Rodzaj 1 wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników, materiały nie uległy rozpowszechnieniu

Rodzaj 2 materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle, młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie

Rodzaj 3 materiały zostały rozesłane większej liczbie osób w celu upokorzenia osoby na nich zaprezentowanej lub zostają rozpowszechnione omyłkowo, jednak są zastosowane jako narzędzie cyberprzemocy.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

- należy zabezpieczyć w szkole, w formie elektronicznej dowody: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS, MMS, zdjęcia
- należy zrobić kopię materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, dane nadawcy adresy stron www, historię połączeń. W trakcie zbierania materiałów dbamy o bezpieczeństwo i dyskrecję osób zaangażowanych w problem
- wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów prawnych sprawców i wzywa ich do szkoły
- sprawcy sekstingu zostają wezwani do dyrektora szkoły, gdzie przedstawione są im dowody ich aktywność
- rozmowy ze sprawcami są przeprowadzone w obecności rodziców/opiekunów prawnych

Zakres działań szkoły zależy od rodzaju sekstingu.

Rodzaj 1 - przeprowadzana jest rozmowa ze sprawcami zdarzenia, wskazanie im negatywnych aspektów ich działania, ostrzeżenie, że dalsze rozpowszechnianie materiałów jest nielegalne i będzie miało poważniejsze konsekwencje, w tym prawne

Rodzaj 2 - niektóre z tego typu materiałów mogą zostać uznane za pornograficzne, wówczas poza rozmową ze sprawcami i wskazaniem negatywnych stron ich działania dyrektor musi zgłosić taki incydent na Policję i/lub do sądu rodzinnego, ponieważ rozpowszechnianie materiałów pornograficznych z udziałem nieletnich jest przestępstwem ściganym z urzędu

Rodzaj 3 - niektóre z tego typu materiałów mogą zostać uznane za pornograficzne, wówczas poza rozmową ze sprawcami i wskazaniem negatywnych stron ich działania dyrektor musi zgłosić taki incydent na Policję, w sytuacji zaistnienia znamion cyberprzemocy, należy zastosować dodatkowo procedurę: Cyberprzemoc.

- szkoła otacza ofiarę wszechstronną pomocą psychologiczno-pedagogiczną, rozmowa na temat identyfikacji potencjalnego sprawcy musi być realizowana w warunkach komfortu psychicznego ofiary sekstingu
- w przypadku upublicznienia przypadku sekstingu w środowisku rówieśniczym przeprowadzane są działania wychowawcze mające na celu zapobieganie temu typu sytuacji w szkole, uświadamiające negatywne aspekty moralne sekstingu oraz ponoszonych konsekwencji przez sprawców

7. Bezkrytyczna wiara w treści zamieszczone w Internecie, nieumiejętność odróżnienia treści prawdziwych od nieprawdziwych, szkodliwość reklam.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Brak umiejętności odróżniania informacji prawdziwych od nieprawdziwych publikowanych w Internecie, bezkrytyczne uznawanie za prawdę też publikowanych w forach internetowych, kierowanie się informacjami zawartymi w reklamach może:

- doprowadzić do zagrożeń życia i zdrowia
- skutkować rozczarowaniami i porażkami życiowymi
- utrudniać i uniemożliwiać osiągnięcie dobrych wyników w edukacji
- utrwalania się u ucznia ambiwalentnych postaw moralnych

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

- posługiwanie się nieprawdziwymi informacjami zaczerpniętymi z Internetu podczas lekcji lub w zadaniach domowych, każdorazowo powinno być zauważone przez nauczyciela, przeanalizowane i sprostowane
- przypadki spektakularne są archiwizowane przez nauczycieli i wykorzystywane podczas zajęć edukacji informacyjnej
- Wystarczającą reakcją nauczyciela jest sprostowanie nieprawdziwych informacji rozpowszechnianych w Internecie.

8. Łamanie prawa autorskiego.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Ryzyko poniesienia odpowiedzialności cywilnej lub karnej z tytułu naruszenia prawa autorskiego, albo negatywnych skutków pochopnego spełnienia nieuzasadnionych roszczeń (tzw. copyright trolling).

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

Należy przede wszystkim zebrać informacje o:

- należy zebrać informacje o osobie dokonującej zgłoszenia, czy jest do tego uprawniona - czy przysługują jej prawa autorskie do danego utworu, czy posiada ważne pełnomocnictwo, itd.
- należy zebrać informacje o wykorzystanym utworze - czy jest chroniony przez prawo autorskie, w jakim zakresie został wykorzystany i czy zakres ten mieści się w zakresie posiadanych licencji lub dozwolonego użytku
- dochodzenie naruszeń praw autorskich realizowane jest, z inicjatywy samego uprawnionego przed sądami

- Szkoła podejmuje działania o charakterze edukacyjno-wychowawczym, polegające na wyjaśnieniu, na czym polegało naruszenie oraz przekazaniu wiedzy, jak do naruszeń nie dopuścić w przyszłości.
- jeżeli osobą, której prawa autorskie naruszono, jest uczeń, należy rozważyć możliwość wystąpienia w roli mediatora, aby stosownie do okoliczności ułatwić stronom ugodowe zakończenie powstałego sporu

9. Zagrożenie bezpieczeństwa technicznego sieci, komputerów i zasobów online.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Kategoria technicznych zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego obejmuje obecnie szerokie spektrum problemów:

- ataki przez wirusy, robaki i trojany
- ataki na zasoby sieciowe
- ataki socjotechniczne.

Na styku z zagadnieniami technicznymi lokalizują się zagrożenia wynikające z nieprawidłowych i szkodliwych zachowań użytkowników, np. używanie łatwych do odgadnięcia haseł, pozostawianie komputerów włączonych bez opieki, czy brak zabezpieczeń na wypadek braku energii elektrycznej.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

- w przypadku wystąpienia incydentów zagrożenia bezpieczeństwa cyfrowego, pracownik szkoły zgłasza go osobie odpowiedzialnej za infrastrukturę cyfrową szkoły oraz dyrekcji
- kluczowe znaczenie ma zebranie i zabezpieczenie przez specjalistę dowodów w formie elektronicznej
- identyfikacji sprawców ataku dokonują specjaliści - informatycy
- w sytuacji, gdy incydent spowodował szkole straty materialne lub wiązał się z utratą danych, należy powiadomić Policję
- jeżeli sprawcami incydentu są uczniowie naszej szkoły, o zaistniałej sytuacji powiadamiani są rodzice, zaś wobec nich podjęte są działania wychowawcze

Rozdział VII

Procedury zapewnienia bezpieczeństwa w oddziałach przedszkolnych.

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZYPROWADZANIA I ODBIERANIA DZIECKA Z PRZEDSZKOLA

1. Oddziały Przedszkolne są czynne w godzinach 6:00-17:00.
2. Za bezpieczeństwo dzieci w drodze do przedszkola i z przedszkola odpowiadają rodzice/ opiekunowie prawni.
3. Rodzice/opiekunowie prawni osobiście powierzają dziecko nauczycielowi, co oznacza, że zobowiązani są wprowadzić dziecko do sali. Nauczyciel musi widzieć i wiedzieć, kto przyprowadził dziecko. Za dzieci pozostawione przed budynkiem przedszkola, w szatni, w łazience, na holu czy przed wejściem do sali przedszkole nie ponosi żadnej odpowiedzialności.
4. Nauczyciel bierze pełną odpowiedzialność za dziecko, od momentu jego wejścia do sali.
5. Nauczyciel przyjmujący od rodziców dziecko pod swoją opiekę, zobowiązany jest zwrócić uwagę na wnoszone przez dziecko zabawki i przedmioty – czy są one bezpieczne i nie stwarzają zagrożenia. Za przyniesione z domu zabawki i przedmioty, oddziały przedszkolne nie odpowiadają.
6. Rodzice/opiekunowie mają obowiązek przyprowadzać do przedszkola dziecko zdrowe i czyste. Dziecka chorego lub podejrzanego o chorobę, nie należy przyprowadzać. Dzieci zakatarzone, przeziębione, kaszlące, gorączkujące lub wykazujące inne objawy chorobowe, nie mogą przebywać w grupie z dziećmi zdrowymi.
7. Nauczyciel ma prawo poprosić rodzica, o dostarczenie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do uczęszczania dziecka do przedszkola.
8. Rodzice mają obowiązek zgłaszania wszelkich poważnych dolegliwości dziecka i udzielania informacji na ten temat.
9. Podstawa programowa jest realizowana w godz. od 8.00 do 13.00.
10. Dziecko przyprowadzamy do godziny 8:00.
11. Dzieci odbierane są z przedszkola przez rodziców/opiekunów. Mogą być odbierane przez inne osoby, upoważnione na piśmie przez rodziców/opiekunów. Upoważnienia pozostają w dokumentacji oddziałów przedszkolnych i mogą zostać w każdej chwili odwołane lub zmienione przez rodziców/opiekunów.
12. Nauczyciel w razie najmniejszych wątpliwości ma obowiązek sprawdzić zgodność danych osoby odbierającej dziecko z przedszkola z dokumentem tożsamości. Osoba upoważniona do odbioru ma obowiązek okazania dowodu osobistego. Jeśli okaże się, że dane nie są zgodne, nauczyciel powiadamia rodziców/opiekunów i dyrektora placówki oraz nie wydaje dziecka do wyjaśnienia sprawy.
13. Nauczyciel może odmówić wydania dziecka osobom będącym pod wpływem alkoholu, środków odurzających, bądź zachowującym się agresywnie. W takim przypadku personel oddziałów przedszkolnych ma obowiązek zatrzymać dziecko

w przedszkolu, do czasu wyjaśnienia sprawy. W razie takiej sytuacji, nauczyciel zobowiązany jest skontaktować się z drugim rodzicem lub inną osobą upoważnioną przez rodziców/opiekunów. O zaistniałym fakcie powiadamia się dyrektora placówki.

14. Przy odbieraniu dziecka z ogrodu przedszkolnego wymaga się od rodziców/opiekunów, aby podeszli z dzieckiem do nauczyciela i zgłosili fakt odebrania dziecka.
15. Dopuszcza się możliwość wydania dziecka innej osobie, niż wymienione w upoważnieniu, jednak wyłącznie po uprzednim przekazaniu takiej informacji przez rodziców/opiekunów bezpośrednio nauczycielowi lub dyrekcji w formie pisemnej (upoważnienie jednorazowe).
16. Rodzic ma obowiązek zgłaszania nauczycielowi aktualnego numeru telefonu do szybkiego kontaktu.

II

PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZYPADKU, GDY RODZIC SPÓŹNIA SIĘ LUB DZIECKO NIE ZOSTANIE ODEBRANE Z PRZEDSZKOLA

1. Dzieci powinny być odebrane z oddziałów przedszkolnych do godziny 17:00.
2. W przypadku braku możliwości odebrania dziecka (w czasie godzinach pracy oddziałów przedszkolnych – wydarzenia losowe) rodzice lub opiekunowie zobowiązani są niezwłocznie poinformować o zaistniałej sytuacji.
3. W przypadku, gdy w ciągu 20 minut od zamknięcia przedszkola nauczycielowi nie udało się nawiązać kontaktu z rodzicami/opiekunami, ani osobami upoważnionymi do odbioru dziecka – powiadamia on dyrektora placówki.
4. Jeśli dalsza próba zawiadomienia rodziców/opiekunów nie powiedzie się, po upływie 30 minut od zamknięcia placówki dyrektor zwraca się o pomoc do policji w celu ustalenia miejsca pobytu rodziców/opiekunów.
5. Po zawiadomieniu policji, dyrektor zwraca się z prośbą o podjęcie dalszych działań przewidzianych prawem.
6. Nauczyciel sporządza ze zdarzenia notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi. Po zdarzeniu dyrektor przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami dziecka, w celu wyjaśnienia sytuacji oraz zobowiązuje ich do przestrzegania procedur obowiązujących w oddziałach przedszkolnych.
7. W przypadku notorycznego spóźniania się lub nie odbierania dziecka z przedszkola, dyrektor powiadamia Ośrodek Pomocy Społecznej. Jeśli sytuacja się nadal powtarza, powiadamy Sąd Rodzinny.
8. Wszystkie spóźnienia są odnotowywane w „Zeszycie spóźnień”. Nauczyciel wpisuje datę i godzinę odbioru dziecka, rodzic zobowiązany jest podpisać się przy wpisie

III

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI PRZYPROWADZENIA DZIECKA Z PODEJRZENIEM CHOROBY I CHOREGO

Zadaniem każdego przedszkola jest zapewnienie dzieciom opieki w atmosferze bezpieczeństwa, a także bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w placówce. Nauczyciel nie ma wykształcenia lekarskiego, nie stawia diagnozy, nie jest zobowiązany do

udzielania świadczeń zdrowotnych, nie ma również żadnych uprawnień do podawania leków. To zadanie należy do lekarza, pielęgniarki czy ratownika medycznego. Nauczyciel, któremu powierza się bezpieczeństwo, zdrowie i życie dziecka, powinien zdawać sobie sprawę z odpowiedzialności, jaka na nim spoczywa.

Objawy zauważone u dziecka, a upoważniające nauczyciela do poinformowania rodziców o konieczności zabrania dziecka do domu, dzielimy na kilka grup i są następujące:

- Zachowanie, inne niż codzienne, nie wynikające z tęsknoty za rodzicami czy emocjami:
- dziecko wykazuje objawy nadmiernego zmęczenia,
- jest utrudniony kontakt z dzieckiem,
- dziecko nie ma apetytu,
- dziecko zgłasza ból głowy,
- dziecko jest apatyczne lub nadmiernie poirytowane,
- dziecko płacze częściej niż zwykle,
- dziecko pokłada się, nie chce brać udziału w zajęciach,
- dziecko jest drażliwe, nie chce zejść nauczycielowi z kolan.
- Skóra:
- jeżeli na skórze pojawi się wysypka,
- wzmożony świąd,
- skóra się łuszczy,
- temperatura ciała jest podwyższona,
- skóra jest zimna, spocona.
- Oczy, uszy, zęby, nos:
- dziecko ma zapalenie spojówek, oko jest zaczerwienione, zbiera się wydzielina ropna, która wycieka lub zasycha w oku,
- w jamie ustnej pojawiły się pęcherzyki/ owrzodzenia lub inne wykwity,
- dziecko skarży się na ból zęba/oka/ucho,
- dziecko ma wyciek z ucha,
- dziecko ma krwawienie z nosa.
- Układ oddechowy:
- dziecko ma duszność,
- dziecko zgłasza ból gardła, boli go przy przełykaniu,
- dziecko ma problemy z oddychaniem, oddech świszczący, furczący,
- dziecko ma mokry kaszel z odkrztuszaniem lub uciążliwy suchy kaszel,
- występuje wzmożony katar, wydzielina jest żółta/zielona.
- Układ pokarmowy:
- dziecko ma biegunkę,
- dziecko wymiotowało, ma nudności,
- dziecko ma bóle brzucha / wzdęty, bolesny brzuch,
- dziecko ma problemy z przełykaniem.
- Inne:
- dziecko ma bóle mięśni i stawów.

Procedura postępowania:

1. Jeżeli stwierdzono któryś z wymienionych wyżej objawów sugerujących chorobę, nauczyciel odseparowuje dziecko od innych dzieci i zawiadamia rodziców o chorobie. Cały czas pełni opiekę nad grupą dzieci, więc do opieki nad chorym upoważnia wybranego pracownika przedszkola, najczęściej pomoc nauczyciela. Po otrzymaniu od nauczyciela informacji o stanie zdrowia dziecka, rodzic jest zobowiązany do niezwłocznego odebrania dziecka z oddziału przedszkolnego, ze wskazaniem konieczności konsultacji lekarskiej.
2. W sytuacji niemożności nawiązania kontaktu z rodzicami, nauczyciel podejmuje wszelkie dostępne czynności w celu nawiązania kontaktu z osobami upoważnionymi przez rodziców do odbioru dziecka. W sytuacjach nagłych, gdy stan zdrowia dziecka wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej, nauczyciel jest zobowiązany zaprowadzić dziecko do pielęgniarki.
3. Rodzice powinni zaprowadzić chore dziecko do lekarza i stosować się do jego zaleceń, a o dniu powrotu dziecka do przedszkola decyduje lekarz. Dziecko leczone z powodu chorób nie wymagających kontroli lekarza, powraca do przedszkola po ustąpieniu wszystkich objawów chorobowych. Gdy choroba wymaga wizyty kontrolnej, po zakończeniu leczenia rodzic powinien przedłożyć w przedszkolu zaświadczenie wystawione przez lekarza.
4. W razie uzasadnionych wątpliwości co do stanu zdrowia dziecka, nauczyciel prosi rodziców o dostarczenie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do uczestniczenia w zajęciach przedszkolnych.
5. Rodzice zobowiązani są do przedłożenia nauczycielowi zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do powrotu do przedszkola każdorazowo w następujących sytuacjach:
 - po chorobie zakaźnej,
 - po chorobach pasożytniczych,
 - po złamaniach kończyn,
 - po operacjach,
 - po zabiegach chirurgicznych.

Nie ma możliwości, by rodzice prosili nauczyciela, aby dzieci po przebytych chorobach i dłuższej nieobecności, nie wychodziły na powietrze i nie uczestniczyły w spacerach i zabawach w ogrodzie przedszkolnym (nie ma możliwości pozostawienia dziecka lub części grupy w sali bez opieki nauczyciela).

W przypadku stwierdzenia u dziecka alergii różnego typu rodzice są zobowiązani do przedłożenia zaświadczenia lekarskiego wskazującego rodzaj alergii. To uregulowanie zapewni poczucie bezpieczeństwa dzieciom z alergiami i ich rodzicom, ale i nauczycielom, którzy są gwarantami bezpieczeństwa w placówce.

W przedszkolu nie podaje się dzieciom żadnych leków – doustnych, wziewnych oraz w postaci zastrzyków, maści i żelu, z zastrzeżeniem choroby przewlekłej.

Rodzice mają obowiązek zgłosić nauczycielowi każdą chorobę pasożytniczą (m. in. owsicę, glistnicę, świerzb, wszawicę, tasiemczycę). Nauczyciel informuje o tym innych rodziców z grupy poprzez wywieszenie informacji na tablicy informacyjnej.

Każda choroba zakaźna (m. in. ospa wietrzna, odra, świnka, różyczka, angina paciorkowcowa, płonica (szkarlatyna), krztusiec (koklusz), rumień zakaźny, mononukleozą zakaźną, zapalenie płuc, grypa, biegunki zakaźne) musi być zgłoszone nauczycielom, a Ci informują pozostałych rodziców.

IV

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH NAGŁYCH (WYPADKACH)

Sytuacje takie i działanie regulowane są przez przepisy Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.

W stanach nagłych, jak:

- utrata przytomności,
- zasłabnięcia i omdlenia,
- złamania,
- krwotoki,
- zwichnięcia,
- urazy,
- ciała obce w nosie, gardle, oku, uchu,
- ukąszenia i użądlenia,
- oparzenia i odmrożenia,
- zatrucia,
- ataki szału w chorobie psychicznej

gdy stan zdrowia dziecka wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej, nauczyciel zobowiązany jest do:

- podjęcia działań pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności,
- wezwania karetki pogotowia ratunkowego,
- poinformowania dyrektora/wicedyrektora przedszkola o sytuacji, ten powiadamia rodziców/opiekunów dziecka.

Dziecko do czasu przybycia pogotowia ratunkowego lub przybycia rodziców/opiekunów pozostaje pod opieką nauczyciela, dyrektora lub innej osoby z personelu oddziałów przedszkolnych. Lekarz pogotowia decyduje o sposobie dalszego udzielenia pomocy dziecku /ewentualnego przewiezienia dziecka do szpitala – zostaje spisany protokół .

Gdy zdarzenie nie zagraża życiu dziecka i nie wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej, nauczyciel wspólnie z rodzicami ustala dalsze kroki postępowania (postępuje zgodnie z sugestią rodziców).

Jeśli wypadek zdarzy się w czasie wyjścia poza teren przedszkola, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy.

V
**PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZYPADKU ODBIERANIA DZIECKA
Z PRZEDSZKOLA PRZEZ RODZICÓW W TRAKCIE ROZWODU, ROZWIEDZIONYCH,
ŻYJĄCYCH W SEPARACJI LUB W WOLNYM ZWIĄZKU**

W przypadku rozwodu kwestię władzy rodzicielskiej oraz sposobu utrzymywania kontaktów z dzieckiem reguluje orzeczenie sądu. Kopię takiego orzeczenia rodzice powinni dostarczyć dyrektorowi przedszkola. Jeśli rodzice są małżeństwem i obojgu przysługuje pełna władza rodzicielska, każde z nich ma prawo odbierać dziecko z przedszkola, a dyrektor placówki nie potrzebuje oświadczenia żadnego z nich o upoważnieniu drugiego do takich czynności. Po rozwodzie podstawą jest orzeczenie rozwodowe, w którym sąd decyduje o przyznaniu władzy rodzicielskiej obojgu lub wyłącznie jednemu z rodziców, a także o sposobie utrzymywania kontaktów z dzieckiem.

Jeśli po orzeczeniu rozwodu władza rodzicielska przysługuje nadal obojgu rodzicom, to każde z nich jest obowiązane i uprawnione do jej wykonywania. Jednakże o istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie; w braku porozumienia między nimi rozstrzyga sąd opiekuńczy. Oznacza to, że jeśli rodzice są zgodni w tym zakresie, to obydwójce mają prawo do odbioru dziecka z przedszkola. Jeśli zaś rodzice nie mogą się porozumieć, decyzję co do kwestii odbioru dziecka z placówki oświatowej podejmuje sąd, który określa w wyroku rozwodowym lub innym orzeczeniu, w jakich terminach, które z rodziców ma prawo do kontaktów z dzieckiem. Po orzeczeniu rozwodu i/lub ustaleniu kontaktów rodzice powinni zatem dostarczyć dyrektorowi przedszkola kopię takiego orzeczenia oraz pisemne oświadczenie, które z nich i w jakich terminach będzie odbierało dziecko.

Procedura:

1. Nauczyciel wydaje dziecko każdemu z rodziców, jeśli ma on zachowane prawa rodzicielskie, o ile postanowienie sądu nie stanowi inaczej.
2. Jeśli do przedszkola zostanie dostarczone postanowienie sądu, o sposobie sprawowania przez rodziców opieki nad dzieckiem, nauczyciel postępuje zgodnie z tym postanowieniem. O każdej próbie odebrania dziecka przez rodzica/opiekuna nieuprawnionego do odbioru, nauczyciel powiadamia dyrektora i rodzica/opiekuna sprawującego opiekę nad dzieckiem.
3. W sytuacji, gdy rodzice małoletniego są rozwiedzeni, w dokumentacji przedszkolnej powinno znaleźć się orzeczenie sądu dotyczące zakresu przysługującej im władzy rodzicielskiej. Decyzję o przekazaniu opieki nad dzieckiem jednemu z rodziców dyrektor przedszkola może podjąć wyłącznie na podstawie dostarczonego orzeczenia sądu. W żadnym razie nie należy polegać na ustnym oświadczeniu jednego z rodziców. Jeżeli w wyroku orzekającym rozwód władza rodzicielska jednego z rodziców jest ograniczona, nie oznacza to, że rozstrzygnięcie takie nie podlega zmianom. W przypadku zmiany okoliczności sąd, kierując się dobrem dziecka, może zmienić zawarte w wyroku rozwodowym orzeczenie o władzy rodzicielskiej oraz sposobie jej wykonywania. Każdorazowo, gdy zmieni się zakres przysługującej władzy rodzicielskiej, rodzice dziecka powinni złożyć aktualne orzeczenie sądu rozstrzygające tę kwestię.

4. W sytuacji, kiedy oboje rodzice wykonują władzę rodzicielską a mimo to na terenie oddziałów przedszkolnych dochodzi między nimi do sporów o odbiór dziecka, np. kłótnie rodziców, wyrywanie sobie dziecka, itp. dyrektor/wicedyrektor powiadamia policję.

VI

PROCEDURA DOTYCZĄCA ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W BUDYNKU ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH

1. W czasie pobytu w budynku, dzieci przebywają w swoich salach pod opieką nauczyciela.
2. W przypadku, gdy dziecko w ciągu dnia ma potrzebę skorzystania z szatni, udaje się tam i powraca pod opieką pomocy nauczyciela.
3. Nauczyciel odpowiada za dziecko z chwilą wejścia dziecka do sali do chwili odebrania dziecka przez rodziców/ opiekunów prawnych lub upoważnione osoby, przy czym za moment odebrania, uważa się chwilę pierwszego opuszczenia sali przez dziecko wraz z rodzicem.
w przypadku bieganina dziecka po korytarzu po odebraniu dziecka przez rodzica, należy zwrócić rodzicowi uwagę na zachowanie się dziecka i zobowiązać do przestrzegania umów zawartych z nauczycielami.
4. Nauczyciele zobowiązani są do zawierania z dziećmi umów/reguł warunkujących ich bezpieczeństwo na terenie przedszkola (w budynku), na placu przedszkolnym, w czasie wycieczek i spacerów oraz do egzekwowania przestrzegania tychże umów przez dzieci:
 - codziennie przypominane są umowy właściwego zachowania się dziecka podczas pobytu w przedszkolu,
 - każdorazowo przed wyjściem grupy z budynku przedszkola nauczyciele przypominają dzieciom umowy dotyczące bezpiecznego przebywania na świeżym powietrzu i korzystania ze sprzętu terenowego, w zależności od miejsca pobytu (np. korzystania ze sprzętu terenowego tylko wtedy, gdy stoi przy nim osoba dorosła; nie brania niczego od ludzi zza płotu; nie brania do ręki znalezionych przedmiotów; powiadamianie osoby dorosłej o zauważonym niebezpieczeństwie; nie oddalania się od grupy; przychodzenia na zbiórkę na wezwanie nauczyciela; zabawy w wyznaczonych granicach, nie chowania się w zieleni lub za urządzeniami, itp.),
 - podczas wychodzenia grupy dzieci z sali, nauczyciel zobowiązany jest do polecenia dzieciom ustawienia się parami, przelicza je, a po wyjściu z dziećmi z sali, poleca pomocy nauczyciela sprawdzenie czy wszystkie dzieci opuściły salę,
 - nauczyciel zobowiązany jest do respektowania od dzieci spokojnego poruszania się w parach,
 - nauczyciele zobowiązani są do sporządzania zapisów w dziennikach mówiących o realizacji zadań na powietrzu.

VII

PROCEDURA DOTYCZĄCA ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W OGRODZIE PRZEDSZKOLNYM (NA PLACU ZABAW)

1. Codziennie rano - wyznaczony pracownik obsługi sprawdza teren przedszkola, w miarę możliwości likwiduje ewentualne zagrożenia - w razie potrzeby, powiadamia o nich dyrektora/wicedyrektora , a w razie ich nieobecności nauczycieli grup.
2. Przed każdym wyjściem na plac przedszkolny pomoc nauczyciela danej grupy sprawdza i likwiduje ewentualne zagrożenia – w razie potrzeby powiadamia nauczyciela i dyrektora/ wicedyrektora o tym zagrożeniu.
3. W przypadku znalezienia przez dzieci przedmiotów niebezpiecznych i niewiadomego pochodzenia, jak np. szkło, puszki, strzykawki, igły, środki odurzające, itp., zabezpiecza je nauczyciel lub pomoc nauczyciela oraz powiadamia o fakcie dyrektora/wicedyrektora.
4. W czasie pobytu dzieci na placu przedszkolnym nauczyciel ma obowiązek czuwania nad bezpieczeństwem i organizowania dzieciom warunków do bezpiecznej zabawy.
5. W czasie pobytu dzieci na placu przedszkolnym bezpośrednią opiekę nad dziećmi sprawuje nauczyciel danej grupy oraz pomoc nauczyciela.
6. W czasie pobytu dzieci na placu przedszkolnym musi być zamknięta bramka wejściowa.
7. Dzieci mogą korzystać tylko z tych urządzeń ogrodowych, przy których bezpieczeństwa pilnuje osoba dorosła.
8. Nauczyciel dba o stosowny ubiór dziecka, odpowiedni do pory roku i panującej temperatury.
9. W czasie dużego nasłonecznienia dzieci powinny być zaopatrzone w odpowiednie nakrycie głowy i w miarę możliwości, przebywać w zacienieniu.
10. Nauczyciel nie organizuje zajęć z dziećmi na powietrzu w warunkach atmosferycznych ku temu niesprzyjających (zbyt niska lub zbyt wysoka temperatura, burza).
11. Podczas pobytu na placu przedszkolnym, dziecko może skorzystać z toalety, znajdującej się w oddziałach przedszkolnych, udając się tam i powracając tylko pod opieką pomocy nauczyciela.
12. W przypadku przebywania na terenie przedszkolnym więcej niż jednej grupy, wszystkie nauczycielki oraz pomoce nauczyciela, czuwają nad bezpieczeństwem swojej grupy, mają baczenie na pozostałe dzieci i obowiązkowo reagują w sytuacji zagrożenia, bądź niewłaściwego zachowania dzieci.

VIII

PROCEDURA DOTYCZĄCA MONITOROWANIA OSÓB WCHODZĄCYCH I OPUSZCZAJĄCYCH TEREN PRZEDSZKOLA

1. Każdy pracownik ma obowiązek monitorowania osób wchodzących na teren przedszkola. Z chwilą spotkania osoby obcej lub zauważenia jej na placu zabaw przejmuje kontrolę nad tą osobą, w szczególności prosi o:
 - podanie celu wizyty,
 - nazwiska osoby, z którą chce się widzieć obca osoba,
 - prowadzi ją do właściwej celowi wizyty osoby.

Po załatwieniu sprawy osoba, do której przyszedł Interesant odprowadza go do drzwi oddziałów przedszkolnych, jeżeli nie może opuścić stanowiska pracy, prosi innego pracownika o odprowadzenie Interesanta do drzwi i je zamyka.

2. W przypadku gdy obca osoba zachowuje się podejrzanie, nie ujawnia celu wizyty lub zachowuje się nienaturalnie bądź agresywnie, pracownik natychmiast woła drugiego pracownika i powiadamia dyrektora/ wicedyrektora, a w przypadku ich nieobecności pracownika wykonującego czynności administracyjne w przedszkolu, który powiadamia Policję.

IX

PROCEDURA DOTYCZĄCA ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS ZAJĘĆ ORGANIZOWANYCH POZA TERENEM PRZEDSZKOLA

1. Nauczyciel udając się z dziećmi na spacer, pieszą wycieczkę w pobliskie tereny dokonuje wpisu do zeszytu wyjść poza teren przedszkola, skrupulatnie wypełniając dane.
2. Nauczyciel dokonuje wpisu przed wyjściem z przedszkola.
3. Zapis powinien być także umieszczony w dzienniku zajęć przedszkola, w którym jest już odnotowana obecność dzieci.
4. W trakcie trwania spaceru lub wycieczki w pobliskie tereny, nadzór nad dziećmi sprawują: nauczyciel i pomoc nauczyciela.
5. W przypadku nieobecności pomocy nauczyciela danej grupy, udział w wycieczce bierze inna pomoc nauczyciela, wyznaczona przez dyrektora/wicedyrektora lub nauczyciela.
6. Podczas dłuższych wyjść pieszych dodatkową funkcję opiekuna może sprawować jeden z rodziców, który deklaruje znajomość zasad w pisemnym oświadczeniu.
7. Całkowitą odpowiedzialność za zdrowie i życie dzieci podczas spacerów i wycieczek ponosi nauczyciel.
8. W trakcie trwania spaceru, pieszej wycieczki w pobliżu oddziałów przedszkolnych, nauczyciel wymaga od dzieci, by szły parami w kolumnie, para za parą.
9. W czasie trwania wycieczki pieszej lub spaceru, podczas przejść w pobliżu jezdni, osoby opiekujące się dziećmi asekurują je idąc chodnikiem od strony ulicy.
10. Przed każdym planowanym przejściem przez ulicę, nauczyciel jest zobowiązany zatrzymać grupę (kolumnę) i przypomnieć z dzieciom zasady bezpiecznego przekraczania jezdni.
11. Przejście przez ulicę odbywa się tylko w wyznaczonych miejscach, dzieci przechodzą sprawnie, parami; nauczyciel asekuruje grupę, stojąc na środku jezdni, pierwszą parę prowadzi pomoc nauczyciela, nauczyciel przechodzi z ostatnią parą.
12. Dzieci i nauczyciele poruszający się po ulicy winny mieć kamizelki lub opaski odblaskowe.
13. W przypadku choroby dziecka, złego samopoczucia dziecko nie może uczestniczyć w wycieczce, nauczyciel zobowiązany jest powiadomić rodziców o zaistniałej sytuacji. Dziecko może oczekiwać na przyjscie rodzica w innej grupie, pod warunkiem zachowania maksymalnej liczby 25 dzieci w oddziale.

X

PROCEDURA DOTYCZĄCA ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS WYCIECZEK TURYSTYCZNYCH I KRAJOZNAWCZYCH

1. W oddziałach przedszkolnych obowiązuje Regulamin wycieczek.
2. Nauczyciele są zobowiązani do zgłoszenia i uzgodnienia każdej wycieczki wyjazdowej lub krajoznawczej z dyrektorem/wicedyrektorem na tydzień przed wycieczką.
3. 4 dni przed wycieczką nauczyciel przedstawia dyrektorowi/wicedyrektorowi przedszkola do zatwierdzenia komplet dokumentów zawierający kartę wycieczki z załącznikami:
 - plan wycieczki,
 - listę uczestników (w przypadku nieobecności dziecka przed planowaną wycieczką, lista jest uzupełniona w czasie przyprowadzenia dziecka do godziny 8:30)
 - liczbę opiekunów (+ numer telefonu do organizatora wycieczki).
4. Wycieczka jest odnotowana w zeszycie wyjść poza teren przedszkola oraz w dzienniku zajęć.
5. W trakcie trwania wycieczki nadzór nad dziećmi sprawują: nauczyciel i pomoce nauczyciela.
6. Na wycieczkę zabierana jest w pełni wyposażona apteczka.
7. Podczas wycieczki trwającej łącznie 3-5 godzin dzieciom zapewnia się suchy prowiant i napoje.
8. W przypadku choroby lub złego samopoczucia dziecka przed wyjazdem, nie może ono uczestniczyć w wycieczce, nauczyciel zobowiązany jest powiadomić rodziców o zaistniałej sytuacji. Dziecko może oczekiwać na przyście rodzica w innej grupie, pod warunkiem zachowania maksymalnej liczby 25 dzieci w oddziale.

XI

PROCEDURA DOTYCZĄCA ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS ZAJĘĆ DODATKOWYCH

1. Podczas zajęć dodatkowych organizowanych przez przedszkole za bezpieczeństwo dzieci odpowiada osoba prowadząca te zajęcia (nauczyciel religii, logopeda, j.angielski, rytmika itp.).
2. Za bezpieczeństwo dzieci uczestniczących w zajęciach dodatkowych, wymagających opuszczenia przez dzieci sali, odpowiada prowadzący zajęcia, od chwili zebrania dzieci zapisanych na dane zajęcia, do momentu przyprowadzenia ich z powrotem i oddanie pod opiekę nauczyciela grupy.
3. Niedopuszczalne jest podczas dodatkowych zajęć, pozostawienie dzieci bez opieki.
4. W przypadku konieczności opuszczenia sali zajęć, przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dodatkowe, opieka nad dziećmi przekazywana jest innemu nauczycielowi lub pomocy nauczyciela, którzy rozprowadzają dzieci do ich grup.